

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΥΜΗΣ - 9100032

Στόχος Βελτίωσης:

Το σχολείο μέσα από τη διεύρυνση συνεργασιών με φορείς της τοπικής κοινωνίας και τη διαμόρφωση πλέγματος επικοινωνίας με όμορα σχολεία επιδιώκει το άνοιγμα στην κοινωνία.

Η ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν την τοπική κοινότητα, όπως αυτό της προστασίας του περιβάλλοντος, μάς ενεργοποιεί στο να σχεδιάζουμε και να υλοποιούμε δράσεις που ενώ έχουν ως αφετηρία τους το σχολικό περιβάλλον διαχέονται στην κοινωνία, επιδιώκοντας έτσι την καλλιέργεια της εξωστρέφειας. Η αλληλεπίδραση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τον εμπλουτισμό και την αναδιαμόρφωση των δράσεων ως προς το περιεχόμενο και την υπόστασή τους.

Με τη δρομολόγηση στοχευμένων δράσεων, το σχολείο επιτυγχάνει τον επαναπροσδιορισμό της θέσης και του ρόλου του μέσα στην κοινωνία. Ως ζωντανή οντότητα σκέπτεται, συνδιαλέγεται, διαμεσολαβεί, προτείνει, αναπτύσσει στρατηγικές, επιλύει προβληματικές καταστάσεις.

Με σύνθημά μας «ζούμε στον τόπο μας - δρούμε για τον τόπο μας» προσδοκούμε να επανεκκινήσουμε τα οικολογικά αντανακλαστικά των συμπολιτών μας, στοχεύοντας στην αποκατάσταση των σχέσεών του με το φυσικό περιβάλλον.

Σχέδιο Δράσης: Συνεργασία με φορείς της τοπικής κοινωνίας και σχολεία για την προστασία του περιβάλλοντος

Αξονας: Σχολείο και κοινότητα

Συντονιστής Δράσης: ΠΟΛΥΜΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Αναγκαιότητα:

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης κρίθηκε αναγκαία, διότι έχει παρατηρηθεί έντονη συσσώρευση απορριμμάτων στο νησί, μία κατάσταση η οποία έχει επιδεινωθεί κατά τη διάρκεια της πανδημίας με την απόρριψη μασκών ή γαντιών στους δρόμους. Ακόμη, παρόλο που το νησί αποτελεί δημοφιλή τουριστικό προορισμό, δεν υπάρχει η κατάλληλη μέριμνα για την καθαριότητα, γεγονός που προκύπτει από την έλλειψη απλών κάδων για τα απορρίμματα, καθώς και κάδων ανακύκλωσης. Επίσης, η παρατηρούμενη ρύπανση του νησιού, αντανάκλα τις συνήθειες των κατοίκων, οι οποίοι εκδηλώνουν μία επιπόλαιη στάση απέναντι στην καθαριότητα και μία έλλειψη αγωγής απέναντι στη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος.

Στόχοι:

1. Να συμβάλουν οι μαθητές/μαθήτριες στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που αφορούν στην καθαριότητα και την ανακύκλωση μέσα από τη συνεργασία με τους δασκάλους, τους συμμαθητές, καθώς και με διάφορους φορείς της τοπικής κοινωνίας.

2. Να καλλιεργηθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών/μαθητριών.

3. Να διαμορφωθεί μια μόνιμη οικολογική συμπεριφορά των μαθητών/μαθητριών με έμπρακτη και καθημερινή εφαρμογή των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της σωστής στάσης απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος και την ανακύκλωση, τόσο μέσα στον χώρο του σχολείου, όσο και στο ευρύτερο περιβάλλον.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Σχεδιασμός και οργάνωση της διαδικασίας (προκαταρκτικές ενέργειες σχεδιασμού, καθορισμός του τρόπου συνεργασίας, διερεύνηση πιθανών συνεργασιών με φορείς, σχεδιασμός των ενεργειών/δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν την τρέχουσα σχολική χρονιά (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2021).
2. Ερωτηματολόγιο προς τους γονείς για τη διερεύνηση των αντιλήψεων και των στάσεων απέναντι στην ανακύκλωση και την προστασία του περιβάλλοντος (Ιανουάριος 2022).
3. Καθαρισμός της αυλής του σχολείου σε εβδομαδιαία βάση με κατάρτιση προγράμματος καθαριότητας ανά τάξη (Ιανουάριος 2022).
4. Συγκέντρωση ανακυκλώσιμων απορριμμάτων στο σχολείο και διαλογή τους από τους μαθητές (Φεβρουάριος 2022).
5. Σύνταξη επιστολής από τους μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων προς τον Δήμο Σύμης με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για τα προβλήματα καθαριότητας του τόπου και την έλλειψη κάδων για τα απορρίμματα (Φεβρουάριος 2022).
6. Δημιουργία κολάζ και κατασκευές από ανακυκλώσιμα υλικά σε συνεργασία με το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Σύμης (Μάρτιος 2022).
7. Καθαρισμός και εξωραϊσμός της παιδικής χαράς πλησίον του σχολικού χώρου σε συνεργασία με τον Δήμο Σύμης και τους προσκόπους (Απρίλιος 2022).
8. Ενημέρωση από το Λιμενικό Σύμης και τον τοπικό υπεύθυνο της Ελληνικής Ένωσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (HELMERA) για την καθαριότητα των ακτών (Μάιος 2022).
9. Καθαρισμός της πλησιέστερης στο σχολείο παραλίας από τους μαθητές (Μάιος 2022).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

- Ανάρτηση των δράσεων στην ιστοσελίδα του σχολείου και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Επιστολή προς τον Δήμο Σύμης.

- Δημιουργία αφίσας με σκοπό την ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας για τις δράσεις του σχολείου.
- Ερωτηματολόγιο προς τους γονείς για τη διερεύνηση των αντιλήψεων και των στάσεων απέναντι στην ανακύκλωση και την καθαριότητα.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Για τον στόχο: συνεργασία με φορείς της τοπικής κοινωνίας για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων

- Ανταπόκριση των φορέων στο αίτημα του σχολείου για συμμετοχή στη δράση (Επιβράβευση και ενίσχυση του σχολείου ψυχολογικά, ηθικά ή υλικά).
- Ενδιαφέρον των φορέων για στήριξη της δράσης που υλοποιεί το σχολείο (Παροχή βοήθειας με τη διάθεση υλικών και ανθρώπινων πόρων).
- Συμμετοχή όμορου σχολείου σε επιμέρους δραστηριότητες που υλοποιούνται στο πλαίσιο ανάπτυξης του γενικότερου σχεδίου δράσης.
- Αύξηση της επικοινωνίας με φορείς και σχολεία.

Για τον στόχο: καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης

- Εμπέδωση και εφαρμογή των βασικών κανόνων διαχείρισης των απορριμμάτων από τους/τις μαθητές/μαθήτριες (Ανάπτυξη συνείδησης για τη διαδρομή που ακολουθούν τα απορρίμματα και η αξιοποίησή τους με έναν διαφορετικό τρόπο).
- Ενθάρρυνση των μαθητών/τριών από τους γονείς για καλλιέργεια και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης (Προμήθεια των μαθητών/μαθητριών με παγουρίνα αντί πλαστικών μπουκαλιών, εκπαίδευση στον διαχωρισμό οικιακών απορριμμάτων).

Για τον στόχο: διαμόρφωση μόνιμης οικολογικής συμπεριφοράς με έμπρακτη και καθημερινή εφαρμογή των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων

- Περιορισμός της ανεπιθύμητης συμπεριφοράς και αντικατάστασή της από την αναμενόμενη (π.χ. λιγότερα απορρίμματα στον άυλαιο χώρο αλλά και στις γειτονιές του νησιού).
- Ανάληψη εκ μέρους των φορέων δράσεων που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος με ευρεία διάχυσή τους στην κοινωνία (π.χ. τοποθέτηση απλών κάδων απορριμμάτων σε καίρια σημεία, τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης, τοποθέτηση σημάτων σε διάφορες γειτονιές του νησιού με προτροπή των πολιτών για την απαγόρευση ρίψης απορριμμάτων).

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Αρχείο ψηφιακού υλικού.

2. Δημιουργία φακέλου επιτευγμάτων.
3. Συναντήσεις με φορείς και σχολεία για τον έλεγχο της πορείας των δράσεων.
4. Διαλογική συζήτηση με τους μαθητές για τις αλλαγές που έχουν επέλθει στη σκέψη και τη συμπεριφορά μετά τη συμμετοχή τους στις δράσεις.
5. Συμπλήρωση φύλλων αυτοαξιολόγησης.
6. Δημοσίευση των δραστηριοτήτων στο ιστολόγιο του σχολείου πριν και μετά το σχέδιο δράσης (Συγγραφή έκθεσης).
7. Τακτικές συναντήσεις ανατροφοδοτικού χαρακτήρα των μελών της ομάδας κατάρτισης του Σχεδίου Δράσης.
8. Καταγραφή των διαφόρων ενεργειών της ομάδας δράσης σε ημερολόγιο.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το υποβληθέν σχέδιο δράσης παρουσιάζει ενδιαφέρον και φαίνεται στοχευμένη η σχεδιάσή του.

Ο "διάλογος" αυτός με την τοπική κοινωνία αντικατοπτρίζει την διάθεση συνεργασίας του σχολείου με την κοινωνία, καθώς αντιλαμβάνεται την οντότητά του ως μέρος ενεργό σε αυτήν.

Δεδομένης και της καταγεγραμμένης ανάγκης γι' αυτή τη δράση, η στόχευση μοιάζει εστιασμένη και παρουσιάζει τοπικό ενδιαφέρον, αφού αφουγκράζεται μια ανάγκη της τοπικής κοινωνίας στο παρόν και στο μέλλον. Έχουν συμπεριληφθεί ερευνητικά εργαλεία και πόροι που είναι κατάλληλα για να συμβάλλουν στην υλοποίησή του. Η χρονοκατανομή έχει πραγματοποιηθεί με ρεαλιστικά κριτήρια. Τέλος, τα κριτήρια επιτυχίας που έχουν τεθεί είναι μετρήσιμα και ελέγξιμα. Το πιο σημαντικό, όμως, όλων είναι ότι εμπλέκει σημαντικό αριθμό παραγόντων σε αυτή τη δράση.

Καλή επιτυχία στη Δράση σας!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Η ομάδα μας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης που ανέλαβε να υλοποιήσει, τήρησε το οργανόγραμμα με βάση τον αρχικό του σχεδιασμό, ενώ προχώρησε σε μετάθεση του χρόνου πραγματοποίησης κάποιων δράσεων και εκδηλώσεων που σχεδιάστηκαν γι' αυτόν τον σκοπό.

Οι λόγοι που υπαγόρευσαν αυτές τις μικρές αλλαγές ήταν κυρίως το μεγάλο πλήθος κρουσμάτων μέσα στις τάξεις από κορονοϊό, που είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των απόντων μαθητών, αλλά και εκπαιδευτικών, κατακόρυφα και ειδικά κατά το επίμαχο τρίμηνο μεταξύ Ιανουαρίου-Μαρτίου έως και αρχές Απριλίου. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια να αναβληθούν προσωρινά κάποιες δράσεις με το σκεπτικό να γίνουν αργότερα, όταν και εφόσον το επέτρεπαν οι εκάστοτε επιδημιολογικές συνθήκες. Ο μεγάλος όγκος απόντων μαθητών αφενός σε συνδυασμό με τα αυστηρά υγειονομικά πρωτόκολλα αφετέρου για τον περιορισμό διασποράς του κορονοϊού, παρεμπόδισε τη δυνατότητα ανάπτυξης δράσεων, που προϋπέθεταν την ευρεία συμμετοχή ατόμων τόσο εντός όσο και εκτός του σχολικού χώρου.

Έτσι και ενώ οι δράσεις μας εντάσσονταν χρονικά ανά μία μέσα στο μήνα, δεν κατέστη εφικτή η εφαρμογή αυτού του χρονοδιαγράμματος, με συνέπεια ένας ικανός αριθμός δράσεων/εκδηλώσεων να υλοποιηθεί στο διάστημα μεταξύ Απριλίου- Μαΐου, περίοδο που συμπίπτει και με την ομαλοποίηση της επιδημιολογικής κατάστασης σε τοπικό αλλά και εθνικό επίπεδο.

Ωστόσο και παρά τις όποιες δυσχέρειες προέκυψαν τα μέλη της ομάδας που αναλάβαμε τη συγκεκριμένη δράση καταφέραμε:

- Να προγραμματίζουμε συναντήσεις τυπικές και άτυπες, προκειμένου να συζητούμε πάνω στην πορεία του σχεδίου δράσης μας και την επίτευξη των στόχων που είχαμε θέσει.
- Να έχουμε ανοιχτό τον δίαυλο επικοινωνίας μας με τους διάφορους φορείς τηλεφωνικά, με email, υπηρεσιακά δια της διεύθυνσης του σχολείου κ.λ.π.).
- Να οργανώνουμε και να συντονίζουμε με τους φορείς τις εκδηλώσεις/δράσεις.
- Να προωθούμε όλες τις δυνατές και αναγκαίες ενέργειες, προκειμένου να εξοικονομήσουμε τα απαραίτητα υλικά για την υλοποίηση των δράσεων μας.
- Να κρατάμε πάντα ενεργό το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων στη δράση μέσα από τη συχνή επικοινωνία και ανατροφοδότηση.

Το σημαντικό είναι πως καταφέραμε μέσα από τη συνεργασία μας με τους φορείς να αναδείξουμε ένα έντονο κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόβλημα, όπως είναι αυτό που διαχειριστήκαμε και να εμπλέξουμε στις δράσεις μας πολλά και διαφορετικά άτομα, διαφορετικής ηλικίας και κοινωνικής αφετηρίας. Για πρώτη φορά ίσως στην ιστορία του σχολείου μας σε μία σχολική δράση συνυπήρξαν τόσοι πολλοί άνθρωποι, συνενώνοντας τις δυνάμεις τους για την επίτευξη ενός κοινού στόχου. Το σχολείο απέδειξε πως δε λειτουργεί ως κλειστός οργανισμός αλλά μέσα από τη διεύρυνση των σχέσεων του με τη μορφή συνεργασιών, επεκτείνει τη δράση του μέσα στον κοινωνικό ιστό.

Σε συνέχεια όλων αναφέρθηκαν προηγουμένως παραθέτουμε το πρόγραμμα των δράσεων/εκδηλώσεων που έλαβαν χώρα, ύστερα βέβαια και από τις σχετικές και επιβεβλημένες τροποποιήσεις.

Ιανουάριος 2022:

- Διανομή ερωτηματολογίων για τη διερεύνηση των αντιλήψεων και των στάσεων των μαθητών απέναντι στην ανακύκλωση (όλες οι τάξεις).
- Κατάρτιση εβδομαδιαίου προγράμματος για τον καθαρισμό του αύλειου χώρου από τους μαθητές (όλες οι τάξεις).

Φεβρουάριος 2022:

- Συγκέντρωση ανακυκλώσιμων υλικών από τους μαθητές (όλες οι τάξεις).

Απρίλιος 2022:

- Σύνταξη επιστολής από τους μαθητές της Ε΄ και Στ΄ τάξης προς τον κ. Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο της Σύμης, με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για τα προβλήματα καθαριότητας και ανακύκλωσης του νησιού.
- Κατασκευή μακέτας-μικρογραφίας της Σύμης, σε συνεργασία με τους μαθητές του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου του νησιού (όλες οι τάξεις).

Μάιος 2022:

- Καθαρισμός και εξωραϊσμός της παιδικής χαράς πλησίον του σχολείου σε

συνεργασία με τον Δήμο Σύμης και το 1^ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Σύμης (μαθητές της Δ', Ε' και Στ' τάξης).

- Ενημέρωση από αξιωματικό του Λιμενικού Σώματος Σύμης για την καθαριότητα των ακτών (όλες οι τάξεις).
- Καθαρισμός της πλησιέστερης στο σχολείο παραλίας από τους μαθητές (όλες οι τάξεις).

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις του σχολείου πραγματοποιήθηκαν με βάση τον αρχικό σχεδιασμό, χωρίς να υπάρξει κάποια τροποποίηση. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, υπήρξαν ορισμένες αλλαγές μόνο στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, καθώς κάποιες δράσεις μετατέθηκαν χρονικά, εξαιτίας των ιδιαίτερων συνθηκών που επέβαλε η εξάπλωση της πανδημίας.

Είναι χρήσιμο ωστόσο να αναφερθεί μία μικρή τροποποίηση που έχει τον χαρακτήρα προσθήκης και αφορά στην εκδήλωση με τίτλο «Εξωραϊσμός της Παιδικής Χαράς στο Χωριό». Στην εκδήλωση αυτή υπήρξε περαιτέρω διεύρυνση της συνεργασίας μας με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων καθώς και τον Δήμο Σύμης, με στόχο την προμήθειά μας σε υλικά.

Ακολούθως και στη δράση - παρουσίαση, με στόχο την ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Λιμενικό Σώμα Σύμης, δε συμμετείχε ο εκπρόσωπος της HELMEPA εξαιτίας προσωπικού κωλύματος.

Αποτελέσματα της Δράσης

Αρχικά, η έρευνα με τη μορφή ερωτηματολογίου για την ανακύκλωση, έδειξε με βάση τις απαντήσεις, ότι οι περισσότεροι αν και γνωρίζουν την έννοια της ανακύκλωσης, ωστόσο έχουν συγκεχυμένες αντιλήψεις ή άγνοια όσον αφορά:

1. Τα υλικά που μπορούν να ανακυκλωθούν.
2. Το χρώμα των κάδων ανακύκλωσης.
3. Τη διαδικασία μεταφοράς και διαχωρισμού των ανακυκλώσιμων υλικών.
4. Την έννοια του κομπόστ και της κομποστοποίησης.

Παράλληλα έγινε ορατό το πρόβλημα έλλειψης κάδων ανακύκλωσης στο νησί, καθώς το 86% αναφέρει, ότι δεν εντοπίζεται κάδος κοντά στην οικεία του.

Όμως στην πορεία της δράσης, παρατηρήθηκε:

- τροποποίηση στη συμπεριφορά των μαθητών, κατά τη διάρκεια αλλά και μετά την υλοποίηση των δράσεων.
- αυξημένη ενεργοποίηση για θέματα καθαριότητας και ανακύκλωσης. Θετική εξέλιξη θεωρούνται τα λιγότερα απορρίμματα στο προαύλιο ενώ οι τάξεις εμφάνιζαν μια πιο περιποιημένη εικόνα συγκριτικά με το παρελθόν.

Η συμμετοχή στις δράσεις επηρέασε την καθημερινότητα των παιδιών, καθώς άρχισαν να χρησιμοποιούν

συχνότερα παγουρίνα και επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία φαγητού, σε αντίθεση με την προηγούμενη χρήση πλαστικών μπουκαλιών και αλουμινόχαρτου.

Επιπροσθέτως έγινε αντιληπτό, ότι τα ανακυκλώσιμα υλικά δεν αποτελούν απορρίμματα, αλλά μπορούν να αξιοποιηθούν με δημιουργικό τρόπο, όπως στην κατασκευή μιας μακέτας.

Τέλος διαπιστώθηκε ότι:

- Υπήρξε συμμετοχή του συνόλου του σχολικού μαθητικού δυναμικού στις δράσεις και όχι μόνο σε επίπεδο τάξης /τάξεων.
- Σημειώθηκε ενεργή εμπλοκή του κοινωνικού περιβάλλοντος.
- Έγινε διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων σε περισσότερους ωφελούμενους.
- Καταγράφηκε από όλους πως η συνεργασία και η ομαδική προσήλωση στον στόχο, δημιουργεί αίσθηση συνοχής και ικανοποίησης στα συνεργαζόμενα μέρη ενώ αυξάνει τη διάθεση για επίτευξη των στόχων.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Οι παράμετροι που ευνόησαν την επίτευξη των στόχων της Δράσης ήταν:

- η προϋπάρχουσα εμπειρία των μαθητών από την ενασχόληση τους στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων με τον θεματικό άξονα «Φροντίζω το περιβάλλον».
- Η διαθεματική διασύνδεση του επιλεγμένου σχεδίου δράσης με γνωστικά αντικείμενα του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, όπως η Μελέτη Περιβάλλοντος, η Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, η Γλώσσα, τα Εικαστικά κ.λ.π.
- Η αναζήτηση, εύρεση πληροφοριών και η διευκόλυνση των επικοινωνιών λόγω της εύκολης προσβασιμότητας σε πολυμεσικές εφαρμογές.
- Το οικείο και γνώσιμο περιβάλλον του νησιού σε συνδυασμό με το μικρό σχολικό δυναμικό, ενίσχυσαν την αμεσότητα στην επικοινωνία περιορίζοντας στο ελάχιστο τον χρόνο διαμεσολάβησης των μηνυμάτων προς τους ενδιαφερόμενους.
- Η δεκτικότητα και η προθυμία που παρατηρήθηκε σε όλους όσους απευθύνθηκε το σχολείο, με στόχο την οικοδόμηση συνεργατικών σχέσεων για την επίτευξη των επιδιώξεων.
- Η εξοικονόμηση των υλικών πόρων.

Ως παράδειγμα αναφέρεται η συνεργατική συμμετοχή, Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων-Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για προμήθεια σε υλικά για τον εξωραϊσμό της Παιδικής Χαράς και τον Καθαρισμό της παραλίας στο Πέδι.

- Η πλήρης αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Ως παράδειγμα αναφέρεται η παρουσίαση δράσης από εκπρόσωπο του Λιμενικού σώματος που τυγχάνει να είναι γονέας μαθητή του σχολείου μας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Στο πεδίο αυτό αναφέρονται οι σημαντικότερες δυσκολίες που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης:

- η χρονική μετάθεση των προγραμματισμένων δράσεων εξαιτίας της απουσίας σημαντικού αριθμού του μαθητικού δυναμικού λόγω νόσησης από κορονοϊό.

Ως παράδειγμα αναφέρεται η δράση που αφορούσε στη σύνταξη της επιστολής προς τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο από μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων, που πραγματοποιήθηκε εντέλει τον Απρίλιο, εξαιτίας της ασθένειας από κορονοϊό τόσο μαθητών του τμήματος της ΣΤ΄ όσο και της δασκάλας τους.

- Η καθυστέρηση των μαθητών να ανταποκριθούν στις προτροπές του σχολείου για την έγκαιρη παράδοση υλικού σχετικού με την υλοποίηση των δράσεων, όπως η συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών, η παράδοση των ερωτηματολογίων με βάση το χρονοδιάγραμμα κ.ά. Ειδικότερα και σε σχέση με τη δράση που αφορούσε στη διανομή των ερωτηματολογίων, δεν υπήρξε καθολική ανταπόκριση από τους μαθητές, με αποτέλεσμα μόνο τα 2/3 των ερωτηματολογίων να επιστρέψουν στο σχολείο.
- Τέλος, η προγραμματισμένη συνεργασία σε επίπεδο Σχολείου-Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν υλοποιήθηκε στον αναμενόμενο βαθμό καθώς υπήρξε ιεράρχηση προτεραιοτήτων από την πλευρά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Το υλικό που παράχθηκε μπορεί να αποτιμηθεί σε δύο επίπεδα. Πρώτον σε επίπεδο παραγωγής με αντικειμενικά χαρακτηριστικά και δεύτερο σε επίπεδο παραγωγής με ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Υλικό με αντικειμενικά χαρακτηριστικά:

- Το πλήθος των ενημερωτικών σημειωμάτων (έντυπο και ηλεκτρονικό) προς μαθητές, γονείς, φορείς και σχολεία για τις υλοποιούμενες δράσεις (παράδειγμα: σύνταξη εβδομαδιαίου προγράμματος σχολικής καθαριότητας, σύνταξη επιστολών κ.ά.).
- Το σύνολο των παραδοτέων emails προς γονείς και φορείς για την ανάπτυξη των δράσεων.
- Τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν με αποδέκτες τους γονείς και η αποδελτίωσή τους.
- Η αισθητική αναβάθμιση της Παιδικής Χαράς με καθαρισμό από τα σκουπίδια και ζωγραφική απεικόνιση στους τοίχους.
- Η δημιουργία μακέτας με ανακυκλώσιμα υλικά ως αποτέλεσμα της

συνεργασίας του 1^{ου} και 2^{ου} Δ.Σ. Σύμης.

Έτσι δόθηκε έμφαση σε μία καινούρια αισθητική αντίληψη για τα «άχρηστα» υλικά, καθώς τα αντικείμενα αυτά με τις δυνατότητες και τους περιορισμούς τους, ενισχύουν τη δημιουργικότητα, αποτελώντας πρόκληση για θέασή τους από άλλη «όψη» .

- Ο καθαρισμός παραλίας στο Πέδι (απομάκρυνση των σκουπιδιών).
- Το σύνολο του εποπτικού υλικού από την αποτύπωση των δράσεων.

Υλικό με ποιοτικά χαρακτηριστικά:

- Οι καλές πρακτικές που αναδύθηκαν από την ανάπτυξη των συνεργασιών ως παράδειγμα και παρακαταθήκη για το μέλλον.
- Η εγκατάλειψη της εσωστρέφειας με το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.
- Η αξιοποίηση των ικανοτήτων και η καλλιέργεια των δεξιοτήτων που εμφάνισαν οι εμπλεκόμενοι στις δράσεις.
- Η θετική ανταπόκριση των μαθητών, γονέων, φορέων κ.λ.π. στις προσκλήσεις του σχολείου για συμμετοχή στις δράσεις.
- Η επιμορφωτικού χαρακτήρα δράση για την προστασία της θάλασσας που υλοποιήθηκε εντός σχολείου.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Μέρος της υλοποίησης του σχεδίου δράσης αποτέλεσε και η επιμόρφωση με θέμα «Προστασία της θάλασσας και της θαλάσσιας ζωής από την ανθρώπινη παρεμβατικότητα», που πραγματοποιήθηκε για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς του Σχολείου. Εισηγητής του επιμορφωτικού αυτού προγράμματος ήταν αξιωματικός του Λιμενικού Σώματος Σύμης, που προσκλήθηκε να μιλήσει έχοντας επιπλέον την ιδιότητα του γονέα μαθητή που φοιτά στο σχολείο μας. Οι μαθητές παρακολούθησαν το πρόγραμμα τμηματικά χωρισμένοι σε δύο ομάδες:

- 1^η ομάδα: Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεις.
- 2^η ομάδα: Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄.

Στόχοι της Επιμόρφωσης:

- να αποκτήσουν τα παιδιά επίγνωση ότι ένας τεράστιος αριθμός σκουπιδιών και λυμάτων καταλήγουν στη θάλασσα.
- να αναγνωρίσουν τις διάφορες πηγές μόλυνσης της θάλασσας όπως το πετρέλαιο, τα αστικά και βιομηχανικά λύματα και τα φυτοφάρμακα.
- να συνειδητοποιήσουν πως οι διάφορες δραστηριότητες του ανθρώπου στο θαλάσσιο περιβάλλον μεγιστοποιούν τους κινδύνους καταστροφής του θαλάσσιου οικοσυστήματος.
- να καταστούν ικανοί οι μαθητές να αναγνωρίζουν τις επιμέρους σχέσεις της θάλασσας με τη ζωή των ανθρώπων, τις ασχολίες, την εξάρτηση και τη σημασία που έχει αυτή για ολόκληρη τη γη.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Σε αυτό το πεδίο παρουσιάζονται οι ακόλουθες προτάσεις ως εξής:

- Να αξιοποιηθεί η εμπειρία που αποκομίστηκε από τη συνεργασία με φορείς και σχολεία ως πρόκληση και ευκαιρία για σχεδιασμό δράσεων με συλλογικό χαρακτήρα και σε διαφορετικά πεδία στο μέλλον.
- Να δημιουργηθεί ψηφιακό αρχείο των σημαντικότερων στιγμών της ανάπτυξης/ολοκλήρωσης του σχεδίου δράσης.
- Να γίνει τοποθέτηση του ομαδικού έργου *μακέτας* που δημιουργήθηκε με «άχρηστα υλικά» στην Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης, ώστε οι μαθητές που συμμετείχαν σε αυτό να νιώσουν αναγνώριση του κόπου τους ενώ οι υπόλοιποι να εμπνευστούν στο να παράξουν νέες ιδέες δημιουργίας.
- Να ενημερωθούν μέσω email γονείς και μαθητές για τα αποτελέσματα της αποδελτίωσης του ερωτηματολογίου και με αυτό το ερέθισμα να αναληφθούν πρωτοβουλίες για το σχεδιασμό νέων περιβαλλοντικών δράσεων.
- Να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου φωτογραφικό υλικό και οι επιστολές που συντάχθηκαν από τους μαθητές, ώστε να ενημερωθεί η κοινωνία, να ευαισθητοποιηθεί και να συνδράμει στις δράσεις που υλοποιούμε ηθικά και υλικά.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος προτείνεται:

- Η ψηφιοποίηση του υλικού που παράχθηκε με τη μορφή power point, να αποτελέσει τη θεματική ενός επιμορφωτικού σεμιναρίου για εκπαιδευτικούς και μαθητές.
- Το νέο αυτό ψηφιακό υλικό να αξιοποιηθεί για τις ανάγκες επιμόρφωσης των

εκπ/κών, στο πλαίσιο της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, που υλοποιείται από τον/την διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας.

- Η επιδίωξη συνεργασίας σε επίπεδο νομού, με διερεύνηση της δυνατότητας για επιμόρφωση πάνω σε θέματα περιβαλλοντικού χαρακτήρα, από το Κ.Π.Ε. Πεταλούδων Ρόδου.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος αναμένεται ότι:

- Οι μαθητές/τριες έχουν ωφεληθεί από τη διεύρυνση των συνεργατικών σχέσεων με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.
- Οι μαθητές/τριες σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι ικανοί/ές να εφαρμόζουν καλές πρακτικές όχι μόνο εντός του σχολικού περιβάλλοντος αλλά και στην καθημερινή τους ζωή καθώς έχει εμπεδωθεί στη συνείδησή τους η *κουλτούρα καθαριότητας*.

Με δεδομένο λοιπόν, ότι οι στόχοι της δράσης επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό, δε θεωρείται σκόπιμη η συνέχισή της, αλλά η πιθανή χρήση της ως υποδειγματικού μοντέλου για περαιτέρω αξιοποίηση και μελλοντική εφαρμογή στην τάξη και όχι μόνο.

Επιπροσθέτως, η ανάπτυξη σχεδίου δράσης που εμπίπτει στον άξονα **Σχολείο και Κοινότητα < Διοικητική Λειτουργία**, πάντα θα αποτελεί σημείο αναφοράς για την κάθε σχολική μονάδα, αφού επηρεάζει τη δράση και τη λειτουργία της και καθορίζει τα αποτελέσματά της στο περιβάλλον.

Ωστόσο, η μη σταθερή σύνθεση του εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας, καθιστά επισφαλή την οποιαδήποτε πρόβλεψη σε σχέση με τον Συλλογικό Προγραμματισμό του επόμενου έτους.